

- [O nama](#)
- [U medijima](#)
- [DOKUMENTI](#)
- [TONOVI](#)

[Obris.org](#)

Obrana i sigurnost

- [Istaknuto](#)
- [Regija »](#)
- [Europa »](#)
- [NATO »](#)
- [Svijet »](#)
- [Predstavljamo](#)

Subscribe via [RSS Feed](#)

- [Obrana](#)
- [Sigurnost](#)
- [Unutarnji poslovi](#)

- [Vanjska politika](#)
- [Križe](#)
- [Misije](#)
- [Sabor](#)
- [Vojna industrija RH](#)
- [Ostalo](#)

[Hrvatska](#), [Istaknuto](#), [Obrana](#), [Sabor](#) | 01/10/2025, 00:02 [Edit this post](#)

Prosvjed protiv vojnog roka – neka država pošteno plati...

Mladi su ili već emigrirali ili ih tema vojnog roka uopće ne zanima.

Takav bi se zaključak dao izvesti nakon prosvjeda protiv obaveznog vojnog roka, prvog i za sada jedinog takvog, održanog u subotu, 27. rujna, na glavnom zagrebačkom trgu. Organizator je bio Centar za ekonomsko obrazovanje, a na skupu su osim izvršnog direktora Centra govorili još i predstavnici Mreže mladih i Centra za anarhističke studije, no to nije bilo dovoljno da privuče više od 50-ak mladih i nešto prolaznika namjernika. Organizator je prosvjed prvi put organizirao za 13. rujna, no dozvola od Grada Zagreba stigla je prekasno, a i Hrvatski sabor – na kojem bi ove jeseni izmjene Zakona o obrani trebale biti u drugom čitanju – tada još nije počeo s radom, pa je prosvjed prebačen na prošlu subotu, 27. rujna.

Kao i svaki pravi anti-ratni prosvjed, tako je i ovaj započeo s par glazbenih klasika svjetskog mirovnog pokreta, kao uvod u prvog govornika, Hrvoja Markovića, izvršnog direktora Centra za ekonomsko obrazovanje, koji je prosvjed najavio kao tek „prvi korak u našoj borbi za slobodno, ravnopravno i pravedno društvo.“ „Obvezni vojni rok vodi Hrvatsku nazad“, rekao je Marković, naglašavajući kako su i do sada svi odrasli mladi ljudi mogli slobodno doći u svoj područni Ured za obranu i prijaviti se za dragovoljno služenje vojne obveze. Centar za ekonomsko obrazovanje nije ni protiv vojske ni protiv obrane zemlje, već smatra da se svi ovi ciljevi mogu postići uz manje ekonomske troškove i društvene posljedice. Tako na pitanje „a tko će nas braniti?“, Marković odgovara:

„Branit će nas isti koji nas brane posljednjih 18 godina. To se zove djelatni i pričuvni sastav Oružanih snaga. Isti koji brane većinu država na svijetu jer obvezni vojni rok ima svega nekoliko država u Europi, kao i manjina država u svijetu.“

Da se bolje plaća, rekao je Marković, više bi bilo i dragovoljnih ročnika, koji za svoje služenje domovini dobiju manje nego sezonski radnik na Jadranu. Sve je to pitanje ekonomije i ekonomske računice:

„Kažu ljudi da bi bilo preskupo da platimo dragovoljne pričuvnike. Dragi ljudi, dragi zakonodavci, moram vam nešto otkriti! Ne postoji besplatan ručak! Država ti ništa ne može dati – niti ručak u saborskoj kantini – a ovdje konkretno govorimo o obrani – bez da netko u potpunosti snosi troškove toga. Ako tebe ručak u saborskoj menzi košta 2 eura, to znači da troškove plaćaju svi porezni obveznici. Ako tebe brani ročnik ili pričuvnik za manje od toga koliko bi platio dragovoljca, to znači da tu obranu plaća ročnik. Znači, vi želite premjestiti troškove obrane države sa poreznih obveznika na ročnike i pričuvnike kroz njihov prisilni rad. Jel' to pravedno? Jel' to pošteno? Jel' to normalno? Da ljudi od kojih konačno očekujete da daju svoj život za vas, da se još i subvencioniraju?!“.

Marković je sumnjičav i prema izjavi ministra obrane Ivana Anušića da osoba koja ide na obvezno služenje vojne obveze (u našem slučaju „temeljno vojno osposobljavanje“) ne smije izgubiti posao niti dobiti otkaz:

„A tko će uopće zaposliti nekoga za kog zna sto posto da će mu u sljedećih godinu dana nestati s posla 2 do 4 mjeseca? Ili još duže – na 5 ili 10 mjeseci? Stavite se u poziciju poslodavca – zakaj bi ja njega zaposlio, a ne nekog tko nema tu obvezu?! I onda će se svi čuditi zašto opet inflacija raste, zašto rastu cijene usluga i proizvedenih dobara! Pa zato što ste maknuli par desetaka tisuća ljudi s tržišta rada!“.

Dotaknuo se Marković i prigovora savjesti, smatrajući da ih se neutemeljeno sramoti u javnosti, a istodobno se zaboravlja da je prvi prigovarač savjesti bio najveći boksač svih vremena Muhammad Ali. Istodobno, u zemlji u kojoj fali liječnika i profesora mlade prigovarače savjesti se prisilno tjera da gube vrijeme na košenje trave i skupljanje lišća u nekom selu umjesto da rade u bolnici s pacijentima, ogorčen je bio Marković, koji se na kraju svog govora dotaknuo i „jednog košarkaša“ koji je cijeli prosvjed pratio kao crtež s glavnog plakata:

„Ako je čovjek odlučio odmah po završetku studija otići u Bruxelles i odmah graditi karijeru – umjesto da obuče vojnu uniformu obuči košarkašku i učiti teambuilding, koordinaciju, leadership, vođenje ekipe... ja ovo sve govorim ne-ironično i ne-sarkastično – pa on je tamo stjecao vještine koje su mu pomogle da bude tako uspješan da bude treći put izabran da vodi vladu ove države. Tko smo mi... tko sam ja... tko si ti... tko je netko u Ministarstvu, tko je itko da njemu kaže: 'Ne, mi znamo bolje kako ćeš ti provoditi svoj život'. Ako je on imao mogućnost bez obveznog vojnog roka odmah nakon fakulteta baviti se stvarima s kojima se on htio baviti, i doći na poziciju na koju je on sad došao, zašto bi ikome bilo uskraćeno to pravo, a kamoli zbog potpisa njegove ruke!“.

Aluzija na premijera Plenkovića izazvala je najveći odjek kod publike, pa je uz fućkanje i uzvike „Tako je!“ Hrvoje Marković iz Centra za ekonomsko obrazovanje završio svoj govor, a mikrofon predao Marinu Capanu iz Mreže mladih Hrvatska. „Ovdje smo jer želimo budućnost bez vojnog roka!“, započeo je Capan u ime naših mladih sugrađana. Mreža mladih je jasno zauzela stav već pri prvim najavama uvođenja obveznog vojnog roka i ovu je temu stavila u javni fokus. Međutim, kaže Capan:

„Je li Vlada pitala mlade? Nisu! Ispitivanje koje smo proveli... da mladi novce predviđene za njihovo prisilno slanje u rovove žele preusmjeriti u bolju budućnost. Želimo bolje obrazovanje, želimo da ni mi ni naši roditelji ne moramo čekati mjesecima na liječenja koja spašavaju živote, želimo da si možemo priuštiti stan u gradu kojem živimo i u gradu u kojem radimo, želimo više centara za mlade i više stipendija i potpora, želimo ulaganje u nas i u mir, a ne u bombe i ne u metke!“.

„Nećete nas zadržati tako da nam na silu tutnete pušku u ruke“, rekao je Capan dobivši veliki pljesak malobrojne publike. „Prigovor savjesti je naše ustavno pravo“, nastavio je predstavnik Mreže mladih, napominjući da je zakonodavac osmislio sve što je moguće da mlade odvraća od civilnog služenja – od višestruko niže naknade, preko duljeg trajanja, do izostanaka benefita koje sa sobom nosi vojni rok.

„Radi se razlika u kojoj mnogi neće imati izbora.

Ako će vojno služenje biti nagrađeno plaćom, statusnim prednostima i prednostima u zapošljavanju, onda zapravo kažnjavam one koji imaju moralni ili vjerski priziv savjesti. Socijalno i ekonomski ranjiviji neće si moći priuštiti priziv savjesti, a žene, stariji, osobe sa zdravstvenim poteškoćama bit će stavljeni u goru poziciju pri zapošljavanju. To nije izbor, to je ucjena!“

zaključio je Capan, istaknuvši kako istodobno nisu viđene ozbiljne analize učinka uvođenja vojnog roka na obrazovanje, tržište rada, stvaranje obitelji i mentalno zdravlje. Smatra da se jačanje obrane postiže kroz bolje investiranje u profesionalnu vojsku, u modernu tehnologiju, u ozbiljno planiranje pričuve i sustava civilne pripravnosti, a ne kroz stvaranje lažnog osjećaja sigurnosti.

Tijekom svog ovog vremena, Ministarstvo obrane nije niti jednom vodilo dijalog s mladima, uključujući i svoj nedolazak na okrugli stol organiziran u Hrvatskom saboru u veljači ove godine. „Isključivanje iz dijaloga sa skupinom koju to najviše zahvaća jasna je poruka svim mladima da naše mišljenje u Hrvatskoj očigledno nije važno“, rekao je Capan uz povike odobravanja iz publike.

„Misle da će dva mjeseca brzog tečaja slaganja kreveta, kondicioniranja i čišćenja vojne opreme naučiti nas svim onim vrijednostima o kojima su propustili s nama razgovarati dok smo odrastali. Niste ulagali u našu mladost pa bi sad nas vodili i radili ratnicima i vojnicima?! E pa neće. Vojni rok nije ni obrazovna ni disciplinska alternativa. Zveckanje oružjem nikome neće donijeti dobro, osobito ne nama mladima“,

poručili su na subotnjem prosvjedu iz Mreže mladih Hrvatske.

Zadnji govornik na prosvjedu bio je Karlo iz Centra za anarhističke studije s jednom izrazito tmurnom slikom stanja:

„Sada smo na pragu toga da nas vrbuju za bojišta Trećeg svjetskog rata zbog nelegitimnih odluka i koristi domaćih političara, onih istih koji su državu pretvorili u osobnu blagajnu i leglo korupcije. Ti nam sad propovijedaju kako prema državi imamo dužnost... ima li veće arogancije i vulgarnosti?! Ne dajte da vas se prevari i da vas se uplaši. Recite NE vojsci, recimo NE obveznom vojnom roku!“.

Oko 25 minuta dugi prosvjed završio je najavom organizatora Hrvoja Markovića iz Centra za ekonomsko obrazovanje kako je ovo samo prvi korak, a ostali će uslijediti ukoliko izmjene Zakona o obrani, koje reguliraju i temeljno vojno osposobljavanje, prođu u Saboru.

Nakon prosvjeda, pitali smo Markovića koje akcije još misli poduzeti.

„Mi smo već podnijeli prijedlog za ocjenu ustavnosti sadašnjeg Zakona o obrani, koji ima u sebi već ucrtan vojni rok, iako je kako mnogi ljudi kažu ‘zamrznut’, odnosno ne poziva se novake na novačku obvezu. Mi ćemo odmah, ako prođu izmjene Zakona, isti dan kad stupe na snagu podnijeti sljedeći prijedlog za ocjenu ustavnosti. Pokrenut ćemo sto posto udruženu tužbu za zaštitu od diskriminacije na temelju spola... svatko tko može zbrojiti $2+2=4$ zna da je ovo protuustavno, jer u Ustavu piše da je vojna obveza i obrana Hrvatske dužnost svih za to sposobnih državljana i piše da su svi jednaki pred zakonom. (...) Muškarci i žene služe u Oružanim snagama i doprinose obrani RH, znači načelno govoreći i muškarci i žene su sposobni za obranu Republike Hrvatske“.

rekao je Hrvoje Marković za portal Obris.org.

S obzirom na apatičnost društva, zadovoljan je da se prosvjed uspio održati, a najzadovoljniji bi bio kada bi se uspjeli realizirati i neki od prijedloga Centra za ekonomsko obrazovanje, kao što je npr. prilagodba i jačanje modela ugovorne pričuve umjesto stvaranja prisilne pričuve. No čini se da je općenito plan i analiza slabija točka u Ministarstvu obrane. Naime, Marković kaže da su u Centru željeli provesti istraživanje koliko bi koštala uspostava dragovoljne pričuve s određenim zadanim kriterijima za što im je bila potrebna suradnja s MORH-om:

„Ali nisu nam htjeli dati podatke koji bi bili potrebni za to. Na izravan upit da nam daju svoja istraživanja, studije, elaborate o tome... da li su usporedili koliko bi koštalo dobiti dragovoljnim sustavom dovoljan broj ročnika, nisu rekli da je klasificirano nego da nemaju te podatke, da nemaju te informacije. Ozbiljne države – Njemačka je angažirala svoj institut, druge države angažiraju svoje nacionalne ekonomske institute i onda oni stave na papir... svi ovi troškovi o kojima mi govorimo su u biti implicitni, ali samo zato što se ne prikazuju u proračunu to ne znači da nisu troškovi. Npr. liječnik kojeg prisiliš da – umjesto da radi u bolnici – za 250 eura kosi travu, to je trošak, samo što se ne pojavljuje kao stavka u proračunu, al' si izgubio liječnike“.

Prijedlog izmjena Zakona o obrani trebao bi, po svemu sudeći, biti u drugom čitanju već tokom ove saborske sjednice, a najmanje što protivnici ideje o vojnom roku, odnosno temeljnog vojnog osposobljavanja, mogu napraviti je prosvjed pred Saborom na dan izglasavanja, što Hrvoje Marković iz Centra za ekonomsko obrazovanje spominje kao realnu mogućnost.

* ovaj tekst je dio projekta “Domovini vjeran!” i objavljen je uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa za poticanje novinarske izvrsnosti

Recommend [Sign Up](#) to see what your friends recommend.

Vezani Tekstovi:

1. Odbor za obranu “ZA” vojsku na granici (7)
2. Vojni rok – obvezno i dragovoljno u Crnoj Gori i Hrvatskoj (7)
3. Prijeti li Hrvatskoj vojsci manjak vojnika? (7)
4. Sabor usvojio izmjene obrambenih zakona (7)
5. Ivan Anušić i dalje ministar obrane (7)

Tags: [civilno služenje vojnoga roka](#), [dragovoljno služenje](#), [Hrvatska](#), [Hrvatski Sabor](#), [prigovor savjesti](#), [prosvjed](#), [vojni rok](#), [Zakon o obrani](#)

Share:

[Tweet](#)

Author: [Igor Tabak](#)

Video prilog dana

How Ukraine is using 'the ...

'So odd': Ex-CIA operative ...

Moldova police say they f...

Fight for Bakhmut intensifi...

- [28.9.2023. - ForcesNews - Ratovanje širom raznih domena u Ukrajini](#)

- [27.9.2023 - CNN - Dronovi i informacijski rat u Ukrajini](#)
- [13.3.2023. - France24 - Manevri ruskih pristalica u Moldovi](#)
- [12.3.2023. - Euronews - Rusi jačaju pritisak na Bahmut](#)

- [O nama](#)
- [U medijima](#)
- [DOKUMENTI](#)
- [TONOVI](#)

Copyright © 2025 — [Obrana i sigurnost](#). All Rights Reserved Designed by [WPZOOM](#)
Content Protected Using [Blog Protector](#) By: [PcDrome](#).